

بررسی تحلیلی وضعیت و مشکلات سمن‌های محیط‌زیستی (مورد مطالعه: سمن‌های محیط‌زیستی استان کرمانشاه)

رؤیا کرمی دارابخانی^۱، سید یوسف حجازی^۲، سید محمود حسینی^۳ و عبداللطیب رضایی^۴

۱- دانش‌آموخته دکتری ترویج کشاورزی، دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی دانشگاه تهران (roya.karami@ut.ac.ir)

۲- استاد گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

۳- استادیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

چکیده

امروزه، بحران‌های محیط‌زیستی و نابودی منابع طبیعی، یکی از معضلات جدی دولت‌ها به شمار می‌آیند و تدوین راهبردهای حفاظت و بهره‌برداری پایدار از این منابع به عنوان ضرورتی بنیادی بیش از پیش احساس می‌شود. در این خصوص، نقش سازمان‌های غیردولتی انکارناپذیر است؛ سازمان‌های مردم‌نهاد محیط‌زیستی نقش ترویجی و آگاه‌کننده غیررسمی داشته و تأثیر به سزایی در انعکاس مخاطرات محیط‌زیستی در جامعه دارند. پژوهش حاضر با هدف بررسی وضعیت و مشکلات سازمان‌های مردم‌نهاد محیط‌زیستی انجام شده است. جامعه آماری آن شامل اعضای سازمان‌های مردم‌نهاد محیط‌زیستی استان کرمانشاه بود که ۱۷۳ نفر از آن‌ها آفای کرونباخ معادل ۰/۴۹ به دست آمد. براساس نتایج اولویت‌بندی وضعیت سمن‌های محیط‌زیستی استان کرمانشاه و همچنین نتایج تحلیل عاملی اکتشافی، مشخص شد که بررسی مشکلات سمن‌های محیط‌زیستی استان، روش‌های جذب مخاطب برای سمن‌ها، تعیین سطح فعالیت سمن‌های محیط‌زیستی و راهکارهای ارتقاء سمن‌های محیط‌زیستی به ترتیب در اولویت‌های اول تا چهارم قرار گرفتند. از مهم‌ترین نتایج تحلیل عاملی اکتشافی می‌توان به این موارد اشاره کرد: درتبیین مشکلات و چالش‌های سمن‌های محیط‌زیستی عدم همکاری با سایر نهادها و سمن‌های محیط‌زیستی به عنوان عامل نخست و تخصصی نبودن فعالیت سمن‌های محیط‌زیستی و مشکلات آموزشی عوامل بعدی؛ و درتبیین شیوه‌های جذب مخاطب برای سمن‌های محیط‌زیستی ایجاد انگیزه و علاقه، عوامل روان‌شناسی و استفاده از فضای مجازی عوامل اول تا سوم بودند.

واژه‌های کلیدی: سمن‌های محیط‌زیستی، ارتقاء، چالش‌ها، آموزش، استان کرمانشاه